

Sygn. XXVIII C 6363/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXVIII Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: sędzia Edyta Sornat-Unisk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 9 grudnia 2021 r. w Warszawie

sprawy z powództwa **B. P.**

przeciwko **(...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.**

o ustalenie

1. oddała powództwo

2. zasądza od powoda B. P. na rzecz pozwanego (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. koszty postępowania w całości wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, od kwoty tych kosztów liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.

XXVIII C 6363/21

UZASADNIENIE

Powódka B. P. w pozwie z 21 maja 2021 r. domagała się ustalenia nieważności umowy kredytu mieszkaniowego (...) nr (...) zawartej przez Ł. W. oraz (...) Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. w dniu 20 listopada 2007 r.

Ponadto powódka domagała się zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z opłatą skarbową w wysokości 17 zł od pełnomocnictwa (pozew k. 3-19).

Pozwany (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o jego oddalenie w całości i zasądzenie kosztów procesu (w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych). Pozwany przede wszystkim powołał się na brak interesu prawnego strony powodowej w ustaleniu nieważności przedmiotowej umowy, a ponadto podnosił argumenty mające wykazać, iż niniejsza umowa jest ważna (odpowiedź na pozew k. 82-120v).

W toku rozprawy pełnomocnicy stron podtrzymali swoje stanowiska procesowe, podnosząc dodatkowe szczegółowe argumenty, które będą przedmiotem dalszej oceny.

SĄD OKRĘGOWY USTALIŁ NASTĘPUJĄCY STAN FAKTYCZNY:

W dniu 17 października 2007 r. Ł. W. udzielił powódce B. P. pełnomocnictwa w formie aktu notarialnego do dokonywania szeregu czynności (bliżej opisanych w treści dokumentu) w imieniu udzielającego pełnomocnictwa, w tym:

- do nabywania na jego rzecz jakichkolwiek nieruchomości, lokali mieszkaniowych, lokali użytkowych, spółdzielczych własnościowych praw do lokali mieszkalnych lub lokali użytkowych na terenie RP oraz do składania wszelkich oświadczeń jakie okażą się niezbędne przy zawieraniu umów nabycia powyższych praw.

- do zaciągania w jego imieniu kredytów w dowolnej wysokości, w dowolnym banku, na warunkach według uznania ustanowionego pełnomocnika na zakup jakichkolwiek nieruchomości, lokalu mieszkalnego, lokalu użytkowego, własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego lub lokalu użytkowego na terenie RP lub na inne cele.

- do dokonywania w jego imieniu wszelkich formalności związanych z ww. czynnościami oraz do ustanawiania w jego imieniu hipotek na będących jego własnością nieruchomościach, lokalach mieszkalnych, lokalach użytkowych, własnościach spółdzielczych prawach do lokali mieszkalnych lub lokali użytkowych na terenie RP, na rzecz dowolnego banku, w dowolnej wysokości, na warunkach i według uznania ustanowionego pełnomocnika, zabezpieczającego spłatę kredytu na zakup jakichkolwiek nieruchomości, lokali mieszkalnych, lokali użytkowych, własnościowych spółdzielczych praw do lokali mieszkalnych lub lokali użytkowych na terenie RP (pełnomocnictwo k.39-41).

W dniu 20 listopada 2007 r. powódka – działająca jako pełnomocnik Ł. W., zawarła w jego imieniu, z pozwanym, umowę kredytu mieszkaniowego (...) nr (...). Pozwany bank udzielił kredytu w wysokości 221 122,15 CHF z przeznaczeniem na wykończenie, remont oraz refinansowanie zakupu domu wolnostojącego bliżej opisanego w umowie kredytu. Spłata miała nastąpić do dnia 1 listopada 2037 r. (umowa o kredyt k. 33-37).

Ł. W. została wypłacona kwota kredytu stanowiąca równowartość 221 122,15 CHF.(okoliczność bezsporna).

Z rachunku bankowego należącego do Ł. W. przez jakiś czas były pobierane spłaty rat kredytu. Wobec zaprzestania zasilania tego rachunku i braku spłat w dniu 22 czerwca 2012 r. Bank wypowiedział umowę kredytu. (okoliczność bezsporna) .

Przeciwko powódce B. P. toczy się postępowanie karne przed Sądem Okręgowym w Koszalinie w sprawie o sygn. II K 94/19 (okoliczności wskazane w pozwie k. 4).

Powódce zarzucony jest (między innymi) czyn wprowadzenia w błąd pracowników pozwanego banku – w oddziale III w S. co do zdolności kredytowej Ł. W. i jego zatrudnienia w: (...) i dochodach 2 353 zł netto oraz w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowo- (...) sp. z o.o. i dochodach netto 4 409,85 zł, a następnie podpisanie w jego imieniu, posługując się udzielonym jej ww. pełnomocnictwem w formie aktu notarialnego, ww. umowy kredytu mieszkaniowego nr (...) na kwotę 221 122,15 CHF (stanowiącą równowartość 479 591,84 zł), czym doprowadziła pozwanego do niekorzystnego uruchomienia kredytu w wymienionej wysokości, co z kolei stanowiło mienie znacznej wartości (akt oskarżenia k. 42-47).

Sąd dokonując oceny dowodowej w niniejszej sprawie oparł się przede wszystkim na dowodach z dokumentów załączonych jako załączniki do złożonych przez strony pism procesowych w sprawie. Nie budziły one wątpliwości Sądu i w jego ocenie były wystarczające do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd pominął wnioski dowodowe stron nieprzydatne dla sprawy, bezsporne lub zmierzające do przedłużenia postępowania w szczególności Sąd pominął wnioski dowodowe o dopuszczenie dowodów z przesłuchania stron, opinii biegłego oraz przesłuchania świadków B. Ż. i A. K..

Z tych samych przyczyn Sąd pominął również wniosek dowodowy o dopuszczenie akt ze sprawy karnej o sygnaturze II K 94/19 toczącej się przeciwko powódce przed Sądem Okręgowym w Koszalinie. Tym bardziej , iż na skutek zawansowanego postępowania karnego Sąd Okręgowy w Koszalinie nie chciał przesłać tych akt.

SĄD OKRĘGOWY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Powództwo okazało się niezasadne i podlegało oddaleniu w całości. Strona powodowa nie posiada legitymacji procesowej czynnej do wytoczenia powództwa objętego żądaniem pozwu, gdyż nie posiada interesu prawnego w wytoczeniu takiego powództwa.

Zgodnie z art. 189 k.p.c. Powód może żądać ustalenia przez Sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. W doktrynie i orzecznictwie wskazuje się, że interes prawny zachodzi wówczas, jeżeli sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości (wyr. SN z 18.6.2009 r., II CSK 33/09, OSNC 2010, Nr B, poz. 47) [Kodeks postępowania Cywilnego Komentarz, red. Marszałkowska-Krześ, 2021, legalis].

Innymi słowy interes prawny zachodzi gdy, oczekiwane rozstrzygnięcie wywoła takie skutki w stosunkach między stronami, w następstwie których ich sytuacja prawna zostanie określona jednoznacznie i tym samym wyeliminowane zostanie, wynikające z błędnego przekonania co do przysługiwania powodowi określonych uprawnień, ryzyko naruszenia w przyszłości jego praw [Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, prof. dr hab. Andrzej Zieliński, dr hab. Kinga Flaga-Gieruszyńska, 2019, legalis].

Interes prawny powoda musi istnieć obiektywnie. Ciężar jego wykazania spoczywa na powodzie (art. 6 KC). Interes prawny w sprawie o ustalenie istnienia stosunku prawnego lub prawa nie decyduje wprost o zasadności powództwa, a jedynie warunkuje możliwość badania i ustalania prawdziwości twierdzeń powoda, że dany stosunek prawny lub prawo istnieje (wyr. SN z 18.6.2009 r., II CSK 33/09, OSNC 2010, Nr B, poz. 47) [Kodeks postępowania Cywilnego Komentarz, red. Marszałkowska-Krześ, 2021, legalis].

Przenosząc te kwestię na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć, że strona powodowa nie udowodniła w żaden sposób posiadania interesu prawnego w ustaleniu nieważności przedmiotowej umowy kredytu. Przytoczona przez powódkę argumentacja uzasadniająca jej interes prawny w tym zakresie, mogłaby co najwyżej wykazać posiadanie interesu prawnego przez stronę umowy, w wytoczeniu takiego powództwa. Powódka natomiast stroną tej umowy **nie jest**.

Na uwzględnienie zasługuje natomiast argumentacja pozwanego odnosząca się do braku interesu prawnego powódki w ustaleniu nieważności przedmiotowej umowy. Pozwany trafnie zauważa, że strona powodowa w ogóle nie wykazała jak ustalenie nieważności przedmiotowej umowy wpłynie na zmianę kwalifikacji zarzucanego powódce czynu w toczącym się przeciwko niej postępowaniu karnym. Twierdzenia powódki w tym zakresie próbują wykazać jedynie, że gdyby umowa okazała się faktycznie nieważna, to bank nie wypłaciłby kwoty kredytu, co miałoby wpływ na zakres jej ewentualnej odpowiedzialności cywilnej wobec banku – nie wskazując przy tym w jaki konkretnie sposób, odnosząc się jedynie to ogólnikowych twierdzeń.

Powódka w swoim pozwie pomija okoliczność, że zarzucany jej czyn dotyczy głównie wprowadzenia pozwanego banku w błąd, co do okoliczności mających wpływ na ocenę zdolności kredytowej Ł. W., co skutkowało tym, że bank zawarł z nim przedmiotową umowę i wypłacił kwotę kredytu, która do dziś nie została bankowi zwrócona.

Innymi słowy dla odpowiedzialności karnej powódki ma znaczenie jedynie czy faktycznie wprowadziła ona w błąd pracowników pozwanego banku przy zawieraniu umowy kredytu czy nie, okoliczność czy przedmiotowa umowa okazałaby się później ważna czy nieważna pozostaje bez znaczenia dla jej odpowiedzialności karnej.

Pełnomocnik powódki uzasadniając jej interes prawny wskazał, ponadto że, będzie miało to znaczenia dla jej ewentualnej odpowiedzialności odszkodowawczej, a zatem cywilnej, względem pozwanego. Sąd nie wie, jakie potencjalne roszczenia odszkodowawcze pełnomocnik powódki, miał na myśli. Sądowi zatem ciężko oceniać interes powódki w ustaleniu nieważności umowy. Natomiast niewątpliwie jej odpowiedzialność cywilna, będzie dotyczyła jej czynności jako pełnomocnika, a nie kredytobiorcy.

Pełnomocnik powódki uzasadniając jej interes prawny w wytoczeniu powództwa o ustalenie nieważności umowy, zrównuje go z interesem prawnym kredytobiorcy. Jest to bardzo błędne założenie. O ile interes prawny kredytobiorcy nie budzi wątpliwości Sądu, to na pewno nie ma go pełnomocnik do czynności materialnoprawnych.

W przedmiotowej sprawie tylko Ł. W. mógłby wytoczyć takie powództwo. Powódka zaś miałaby interes prawny w wytoczeniu powództwa, ale o ustalenie nieważności jej pełnomocnictwa.

Reasumując, należy uznać, że **powódka nie ma i w żadnym stopniu nie udowodniła posiadania interesu prawnego** w tym zakresie. Jedyne interes prawny powódki o jakim można mówić, mający związek z przedmiotową umową kredytu jest interes prawny powódki w ustaleniu nieważności pełnomocnictwa udzielonego jej przez Ł. W., w sytuacji gdyby kwestionowała to pełnomocnictwo z jakichkolwiek przyczyn.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. obciążając przegrywającego pozwanego kosztami w całości. Sąd jednocześnie działając na zasadzie art. 108 k.p.c. nakazał szczegółowe wyliczenie wysokości kosztów procesu referendarzowi sądowemu po uprawomocnieniu się wyroku w przedmiotowej sprawie .

Sąd wydał wyrok na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 15zżs1 ust 1 pkt 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U.2020.1842 t.j. z póź zm).

Biorąc te wszystkie względy pod uwagę, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)